

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Divendres 17 d' Agost de 1900

Núm. 3.642

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
n provincias trimestre. 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

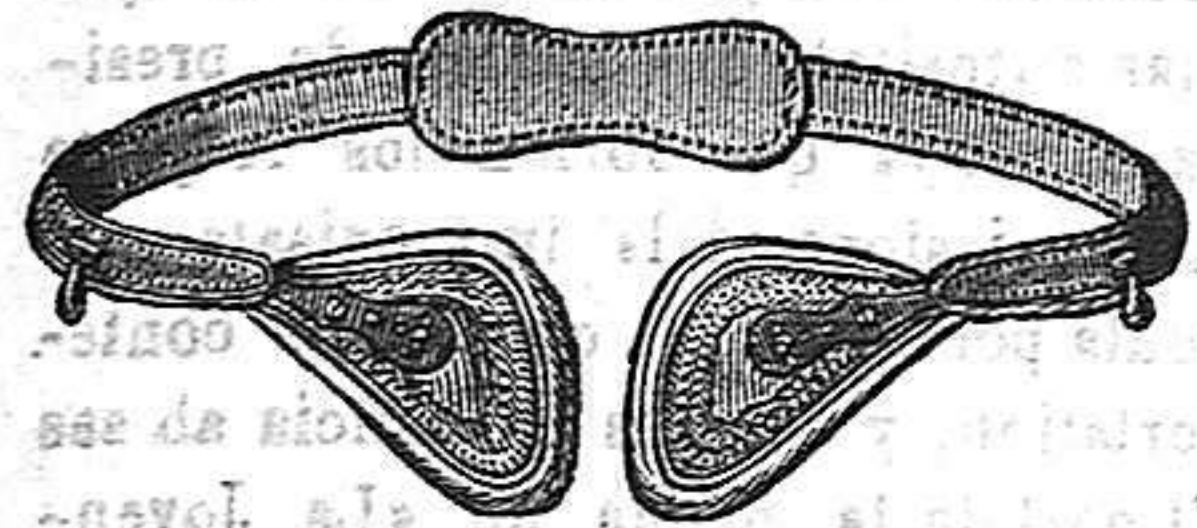
12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas para demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey para combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

La que paga més contribució de la provincia.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni 'l reclam de falsos remiitts y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquiá y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convensut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantias que no olvida 'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern para la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cauchuc para la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàtics para evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogàstricas para corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM. REUS

L' ADVOCAT D. RAMON VIDIELLA Y BALART

ha trasladat son despalg al pis primer de la casa número 1 (bis) de la Plassa de Sant Francesch, cantonada al carrer del mateix nom.

Secció doctrinal

La centralisació y 'l funcionarisme

No cal esforsarse gayre, aquí a Espanya, pera fer veure las desgracias que aquestas duas plagas han ocasionat al país, péssimament regit per las nulitats que han ocupat lo poder. Los fets s' han encarregat de fer ben patents los desacerts, y fins los polítichs més centralistas no negan que una de las causas de la decadencia son: la centralisació y 'l funcionarisme.

A Fransa, que es potser 'l Estat més centralisat y un dels menys liberals d' Europa, los homes de talent, filòsops y sociòlechs, están ja fa temps en llibres y revistas fent una campanya contra la absorció del Estat y 'l funcionarisme, per creure que aquestas duas cosas son potser la causa principal de la decadencia de Fransa, decadencia que 's manifesta ràpidament, principalment en 'l ordre industrial y mercantil.

Apropòsit d' aixó, en Demolins fa notar 'l anómala composició de la Cambra francesa, verdadera reyna absoluta de Fransa, y en la que 101 diputats de la mateixa, son funcionaris del Estat, y, en cambi, sols hi figuran 61 agricultors ó propietaris, 38 industrials y 14 comerciants. Los funcionaris, diu en M. Demolins, son detestables homes públichs, y aquest régim mata 'l iniciativa del home, 'l independència y la responsibilitat, qualitats essencials pera formar homes de govern.

«Si aquets diputats funcionaris son del govern, votarán sempre ab aquest, no tindrán independència, porque sols desitjarán que 'ls amichs continuïn en lo Ministeri. Si son d' oposició la farán sistemática fins a tirar a terra al qui governa pera poderhi fer entrar als seus amichs.»

«Qué diria en M. Demolins del Parlament espanyol ahont ni 'ls industrials, ni 'ls comerciants, ni

'ls agricultors hi tenen un sol lloch, ahont tots los nistres; ahont lo Parlament es cosa tan falsa, que sols representa una ficció legal que permet al qui ocupa 'l poder exercir ab tota tranquililitat un absolutisme moltíssim pitjor que 'l que en altres temps exercían personalment los Reys ó dictadors?»

Es a dir: ja ho sabem lo que diria y fins ho ha dit en M. Demolins. Diria que per aixó precisament Espanya es una nació decadent, y que las pérduas de territoris sofertas y tots los demés flagells que tenim en perspectiva son la conseqüència de las sevass burocracias absolutistas, que fatalment 'l han de portar a son aniquilament.

Ortodoxia del sistema y de las doctrinas del beat Ramón Llull

Apém a escriure una plana gloriosa de la historia de Catalunya. Y no se n' estranyi ningú: al ressenyar los fets que s' esdevingueren delatant a Roma per heretiques totas las obres lulianes lo Inquisidor General de la Corona d' Aragó, s' escriu realment una plana de la historia de la nostra terra, ja que tota ella en pes s' axeca contra aquell frara tant poderós com mal aconsellat: reys, bisbes, clero secular y regular y 'l poble enter, tant la gent ilustrada com las ignorantes; y durà la llyuya, no per una temporada solament, sino desde 'l any 1372 al 1419, tornantse a comensar en plé Concili Tridentí, si be en aquest mateix fou terminada. Y havém dit que es una plana gloriosa, porque la ortodoxia del Sistema científich y de las Doctrinas del Doctor Arcangélich, no una, sino dues vegades va ser declarada y aclamada per la Santa Sen Apostólica.

Sembla mentida que essent axó veritat, com certament ho es, tinguém avuy d' entretenirnos en explicarho y publicarho; però qué hi ferém? no podém fugir de la realitat de las cosas. ¿Per qué, donchs, los nostres seminaristes s' han de enganyar llegint en la plana 422 del volum I de la «Teologia Morals de Sent Ligorí, edició de la Casa Vives de París, del any 1883, que 'l Papa Alexander IV condepnà 'ls errors del nostre Beat en 1260, essent axí que en aquest any encare no havia escrit cap llibre lo qui després vá ser lo polígraf més gran de Catalunya? ¿Per qué se diu allí

mateix, que 'l primer Pere Arquebisbe de Tarragona aná també contra 'l Beat, havent passat tot lo contrari, ab documents a la má tenim de probar, ajudant Deu?

«¿Per qué s' hi afegeix, que una Butlla del Papa Gregori XI en 1376 condepnava per erróneas y heretiques moltes proposicions del Doctor Arcangélich, essent axí que un Delegat del Papa, lo Cardenal Lleonnart, declará en 1395 que no's trobava registrada en lloch la tal Butlla, buscada que fou a Avinyó, per haver passat la cosa en temps del Cisma; y que després un altre Delegat del Papa, en 1419, declará per Autoritat Apostólica que la dita Butlla era «massa sospitosa de falsetat evident: et de falsitate evidenti nimis suspecta:» y en altre lloch «evidentissimament al menos sospitosa de falsetat: est evidentissimé saltem de falsitate suspecta;» y mané que tothom la tingués «per subrepticia y obrepticia», dexantla sense efectes?»

«¿Per qué 's continúa dihent allí, que 'l «Index» dels llibres prohibits, en temps de Paulo IV. condepnava las obres del nostre Sant, havent passat axó per una equivocació, que

«¿Per qué 'ls nostres setmanaristes s' han d' enganyar llegint tot sovint en les notes de la edició 15 de la «Summa Theologica», de Sant Thomás, publicada a París, aqueixes ó semblants paraules: «ex hoc articulo habes quomodó confundas heresim Raymundi Lulli; ex hoc articulo habes quomodó per rationem confundas errorem Raymundi Lulli; havent succehit que 'l Concili Tridentí nombrá uns censors que per espay de quasi dos anys examinaren las obres del Beat Lull y las aprobaren, y que sempre los Papes s' han oposat a que fossen posades a 'l «Index» dels llibres prohibits, com manifestarém y probarém palesament?»

«¿Per qué de la monografía del senyor Emili Grahit, publicada en 1878, que du per títol «El Inquisidor Fray Nicolás Eymerich», ne surt tant mal parada la ortodoxia del Sistema Científich y de las Doctrinas del Beat Ramón Llull, essent axí que 'l dit senyor ignorava la existencia de certs documents, per lo que 's veu, que donan moltíssima llum sobres 'l assumpto, y dels quals no se'n treuhen per cert las conclusions que deduheix ell y posa en son treball?»

«Diu lo Sr. Menéndez Pelayo en la «Historia dels Heterodoxos Espanyols» (vol. I, pl. 513), referintse a la polémica que en defensa del Sistema Científich Lullí tingueren los Pares Tronchon, Torreblanca, Fornés y Pasqual, en la centuria passada, contra lo Pare Feyjóo, que ab tot y haverse defensat be los lulians «pero como el siglo pasado gustaba más de decidir que de examinar, dió la razón a Feyjóo y por lo que toca a España, sus escritos se convirtieron en oráculos.»

«Lo del sigle XVIII ha passat igualment en tot lo sigle XIX: per escrit y de paraula s' han tornat a repetir sobre 'l valor filòsòfic y teològic del Sistema y de las Doctrinas del Beat Llull los judicis que d' axó ne va emetre un autor tant autorisat en meteries de Filosofia y Teología com 'l historiador Pare Mariane.

«No obstant, nosaltres volém sortir a probar fortuna; y escriurém, ajudant Deu, una vindicació de tot lo relatiu a la persona com a las obres d' aquell gloriós Martyr de Christ, esperant confiadament, que 'l esperit d' anàlisis que arren se nota entre la gent estudiosa, y d' un modo especial a Catalunya, donará en la centuria que 'ns espera fruyts abundosos, y farà que los homens d' estudis sien més agradosos d' examinar que no pas de decidir com es costada.

Y ara, al tenir que parlar de la ortodoxia del Siste-

ma y de las Doctrinas de tant gran Sant, havém de confessar pesament que 'ls sentiments de la nostra ànima son los mateixos del Ilustríssim Senyer Bisbe d' Orense, Fray Damià Cornejo, al parlar d' axó mateix en lo terç volúm de la Crònica Seráfica. Hi escriu, en efecte, allí lo sabi Prelat la «Vida admirable del inclito Martir de Christo lo Beato Raymundo Lulio» (reimpresa després a Madrid en 1686 y a Palma de Mallorca ed 1755), y al ser al capítol VIII comensa d' aquesta manera: «Con enfado y mortificación entro en este capitulo, siendo forzoso darme en él por entendido de la poca piedad y sobrada emulación de algunos, que condenan la Doctrina de Raymundo Lulio, passando con la censura de los escritos á manchar el candor de la vida de su Autor, hasta ponerle en la classe de los Hereges. No nombrare á los Artífices de esta calumnia en reverencia de su esclarecida Familia, y porque no se escandalize el mundo leyendo en lengua vulgar agravios de la Orden de San Francisco, de quien debía esperar elogios y honores. Subió esta emulación á tanto encono, que para condenser esta Doctrina publicó Bula de Gregorio Undécimo, ó enteramente sacada. Consto esto ser así, porque su estilo es en todo ageno de la Curia Romana; con que siendo tan sospechosa por la impropiedad de el estilo, se hizieron exactas diligencias, registranda los Protocolos de Aviñon y Roma, y en todo el registro de sus Bulas no se halló rastro de esta; y enterado de esta verdad Alamano Cardenal, Legado Apostólico en los Reynos de Aragón, Valencia y Mallorca, dió sentencia definitiva en juicio contradictorio, dando por nula y fingida la Bula en perjuizio de la Doctrina de Raymundo, y en odio suyo. Este mismo sentencia pronunció Bernardo Obispo de Tarazona, por comisión de el Cardenal Legado Apostólico. El autor de esta ficción debía de tener Bula para fingir Bulas, pues de este desmán le convenee con evidencia mas de una vez el Autor de la Nitela Franciscana. No es mi empeño, ni es de mi propósito defender la sanidad y pureza de la Doctrina de Raymundo, materia que con nerviosa eficacia han manejado felizmente varones doctísimos, sacándola libre de toda censura, á despecho de la emulación. Mi empeño es solo dar á entender la mucha sinrazón de aquellos, que á un hombre tan venerable, y tan benemérito de la Iglesia Católica, por el infatigable celo de la exaltación de la Fe le llamen á boca llena Herege».

Sumaria 2ª continuació de la vida pública y de las valls apostólicas del Sant, y citant las protestas de sumissió omnímota á las ensenyansas de la Iglesia, ab que acostumava á termenar ses llibres, acaba dient així lo Sr. Bisbe Cornejo, al finalisar lo capítol: «Estas protestas humildes pasan de veinte en sus libros, conocidos por suyos, si las hubieran leído sus émules, hubieren templado el ceño de sus censuras. ¿Pero qué sería, si para gozar de la libertad de sus censuras no las hubieran leído? Mas que probable es este juicio, pues todos los errores que le imputan no se hallará ni uno en sus libros. Tiene muy achacosa y lisiada la vista la emulación, no velo que hay de verdad para el abono, y se le antoja lo que no hay para la calumnia. Si leyera las protestas y los errores, disculpára al Autor de los errores por sus protestas: pero querer leer las protestas, y fingir los errores para condenar al Autor, es un linage de malignidad que no tiene nombre.» (Planas 148 y 149.)

MOSEN SALVADOR BOYÉ.

La qüestió Xina

Preten lo Govern xino que 'ls ministres extranjeris surtin de Pekín pera que vagin á incorporarse á las forsas aliadas que ocupan á Tien-Tsin, y d' aquesta manera vol demostrar l' imperial Poder que té interés en retornar á las potencias sans y salvos aos representants diplomáticos y tots sos súbdits s'itais avuy en las legacions. Molt lluny d' estar aquest propòsit inspirat per lo més lleuger sentiment d' humanitat ni per móvils sincers, lo que 'l Govern xino intenta conseguir es detindre la marxa del exércit aliat sobre la capital, treures la responsabilitat immediata de lo que pugni succehir als extranjeris, y encara contribuir d' una manera indirecta á precipitar son extermini. Fan molt be 'ls ministres en negarse á sortir de Pekín y las potencias en no ordenarlos ni autorisarlos pera aixó. Pero es trist, molt trist, que després del temps transcorregut desde que 's plantejá 'l conflicte de Xina, encara no s' hagi pogut organisar un cós de tropes internacionals lo bastant fort pera redimir á aquells infelissos que careixen de tota protecció y están realisant una defensa verdaderament épica contra 'ls atachs de mils y mils de fanáticos decidits á exterminarlos.

De las forsas aliadas de Tien-Tsin han emprés lo moviment d' avans 12.000 homes. Han avansat 12 millas y s' han apoderat d' un punt estratègich de la línea d' operacions com ho es Yang-Tsun; pero després d' aixó encare los hi falta molt que caminar y molt que combatre avans de que las portas de Pekín s' obrin á son pás.

¿Bastarán los 12.000 homes pera donar cima á aquesta empresa plagada d' obstacles?

No recorre un Exércit sa línea d' operacions sens tenir que deixar gent en lo trajecte; guarnicions en los punts d' etapa, servey de seguritat en las líneas de comunicació, ocupació formal en los punts estratègichs, ferits, malalts, morts, etc.

¿A quina xifra quedarà reduhit l' efectiu dels aliats quan al iniciar sa última jornada tingan que renyir la gran batalla á que 'ls invitará la resistencia dels xinos amparats de las murallas de la céleste ciutat?

No excedirán en tal dia los aliats de 8.000 homes; las forsas xinas serán molt més numerosas y no estarán constituídas solamente per las dels boxers, sino també per l' exércit regular, donchs donada la actitud del govern imperial, completament oposada á la entrada á Pekín del exércit internacional, autorisarà y encara ordenará á las tropas imperiales que cooperin á la defensa de la ciutat sagrada, y l' odi que allí 's professa als extranjeris se desbordará y portará á las filas contingents que encarque sian poch temibles per sas condicions militars, formarán una massa molt difícil de quebrantar ab la acció d' escàs número de soldats.

Que la operació urgeix es indiscuible; pero que qualsevol revés que s' experimenti tindrà consequences funestísimas es també innegable; per aquesta rahó es precís que la marxa sia dirigida ab molta habilitat y molta prudencia: las dos virtuts principals de la guerra,

Una festa íntima dels Reussenchs

La festa d'ans d'ahir, Assumpció de Madona Nostra Senyora, com de costum la celebraren los vehins de Reus anant al camp á disfrutar de las delicias de la ufana vegetació de nostre terror, ó á Salou pera gosar de las amenas platjas que banyan las tersas ayguas de nostre magnífich Mediterrani.

bitualment ho fan desde alguns anys, anant progressivament creixent la concurrència, á soltarse en un delectós siti que reuneix las circunstancias d' abdós extrems, puig participa dels atractius del camp frondós estant situat en un tossalet dotat á mes d' ayguas fresquíssimas, y del mar, que té á molt poca distancia, formant part de las platjas de Vilafortuny.

Lo referit siti es conegut per «Los Garrofers de la Formigueta», que son uns arbres corpulents situats formant renglera en una propietat, del vehí de Vilaseca Esteve Pujals, que afronta lo «Mas d' En Gran», casi tocant á la vía férrea de Valencia. En cada un dels referits garrofers s' hi situan, per concendencia del propietari de la finca, que ama la societat que aquesta llibertat ben entesa li proporciona, anteposantla al lucro que aixó li pot produhir, una, dos ó més families, en amigable consorci, convertint cada deasota d' arbre en un menjador ó estancia improvisada, y algun d' ells fins en cambra posada al abrigh de la pluja per velas al estil de tenda de campanya. Hi ha estancia que las taulas y assientos hi son perennes tenint servey de cuina y taula, propi, que durant l' ausencia dels amos se tanca en caixas, y n' hi ha de portatils, conduhits expressament, que al anarsen los amos s' ho emportan ab los carros, y altres s' improvisan á voluntat dels expedicionaris. Tot aixó fa que dits sitis, en los dias de feste y en sas vigíllias esti guin convertits en poblacions nómadás, ahont no hi reina sino la alegria y diversions.

Alguns dels referits garrofers, á la nit precursora de la festa, estava ja provehit dels habitants que durant tot lo dia havían d' estar entregats al honest esbarjo. Tot eran lluminarias, cants, jochs, balls, fochs artificials y globos aerostáticos, en lo que hi prenián part tots los concorrents entre 'ls que s' hi contava una nutrida secció de la banda d' aquesta ciutat «La Joventut Reussenche» que ab sas armoniosas tocatas amenisavan la festa, aixamplant lo cor dels amants de la música y del ball, y feyan acendral delectós siti tots los habitants dels masos vehins, contents y satisfets de tenir tant bona companyia. La mejor part de la nit fou de greca y gatzara, fins al punt de que molts se passaren en clar, puig los sorprengué 'l dia divertintse.

Al endemà, dis de la festa, que s' aumentá la concurrència per la arribada de molts altres vehins de

Reus ap. ostant los primers trens de Salou, fou també un no parar de distraccions de tota mena. Una d' ellas fou anar á missa á la parroquia vehina del «Mas d' En Bosch» ahont s' hi celebrava la festa major. Tota la plassa y avingudes de la mesia estoven plenes de carruatges de tota mena que havían portat los fidels á la iglesia, que era petita pera contenirne tant gran número.

Després d' haver disfrutat de la vista y salutació de molts amichs y coneguts que en lo «Mas d' En Bosch» se trobaren, tenint allí tota la aparenca d' un aplech en un santuari famós, tots los habitants accidentals de «La Formigueta», s' acostaren cada un á son hostal, després d' haver anat á saludar, los que no ho havían fet al matí, á la propietaria de la finca, que aquell dia celebrava sa festa onomástica, rebent las visitas ab la intimitat y galanteria que es propia d' aquella ilustrada pageda hisendada. La banda de La Joventut havia obsequiat també la propietaria ab serenatas, tant á la vigília com també al matí després d' haver tocat diana en los instruments metálichs.

A la tarde se feu també en obsequi á la propietaria una manifestació de simpatía acordada en consell general de tots los habitants dels Garrofers en lo que quedaren elegidas las autoritats que havían de presidirla. S' organisa la comitiva que obrían los Xiquets de Valls, y segulan comissions dels improvisats vehins, quatre dels quals portavan una capsa que contenía un regalo humorístich, y després la justicia ab sas insignias y entre 'l corteig la banda de «La Joventut» tocant escullidas pessas. Seguidament s' organisa un ball sota 'l garrofer que sopluja 'ls propietaris de la finca, y després se 'n organisa un altre en lo de la estancia dels músichs per tocatas d' ells mateixos, donant també treva pera que en los altres garrofers poguessin disfrutar de la mateixa diversió al só d' un piano ó d' acordeons.

La banda y la majoria dels banyistas que 's trobavan á «La Formigueta» anaren al «Mas d' En Gran» ahont s' improvisá també un ball, de modo que durant tot lo dia no cessaren las demostracions d' alegria havent fet lo principal paper la ja tant repetida banda La Joventut, que no 's feya pregar pera sentir sos acorts, quan per algún respectable excursionista se li demanava.

Després d' haverse divertit ab excés, tots los habitants dels Garrofers, y d' haverse despedit dels propietaris de la finca y donarlos las gracias per las mostres de deferencia y consideració donadas als reussenchs que havían disfrutat de la hisenda, los més abandonaren aquell siti fent lo viatge en carros los que 'n tenían, y 'ls que no anant á pendre 'l tranvia á Salou, no sens que la banda de la Joventut deixés sentir sas melodiosas veus durant lo viatge á peu fins á la estació, distant sols dels Garrofers un kilómetro, y mentres tenia lloch lo viatge en ferro-carril y fins á la entrada del mateix Reus, com si se li fés una ovació.

En resumen tots quants varen anar ans d' ahir als «Garrofers de la Formigueta» quedaren contents y més que satisfets de la estancia en aquells sitis, sentne lo causant en sa gren part la banda de la Joventut que meresqué l' aplauso y bona voluntat de tots los assistents com mereixen també las gracias més expressivas los propietaris dels Garrofers que tants bonos ratos proporcionan als fills de Reus.

CRÓNICA

L' infern está empedrat de bonas intencions: per aixó nosaltres quan un baladrer y poca solta crida y presúm de dignitat, serietat, honra y respecte, obrim los llábis ab rialla despreciativa y 'l deixém udolar com los llops famolenchs derrera la presa.

Dispensarlos hi l' honor de la contesta sería posarnos al seu nivell y, com no hi estém fets, ni 'ns volém deshonrar, preferim callar y deixarlos que las sevas babas esquerosas y repugnants destilin á raig fet per aquellas bocas obertas sempre al pas de la calumnia, la difamació, l' agressió soptada contra l' amich — com un traydor qualsevol — y per fi, la denuncia.

Lo SOMATENT ha sigut fet denunciar per los mateixos que varen fer denunciar lo número de *La Autonomia* que 's publica en paper vermell.

Lo SOMATENT probablement tornarà á ser denunciat pel número del prop passat diumenge, pero aquesta vegada, com s' han delatat los denunciadors, ja sabem també á qui agraahir la denuncia.

Lo SOMATENT may ha escorregut lo bulto devant lo perill, ni en sa cara han xisclat las bofetadas perdudas y fins avuy s' ha fet respectar per la seva conducta.

Si demà un pizaro dels que al rebre las galeas d'

un bon puny se deixan pendre armes de foch carregades, ó padrins tantotxas y estúpits, (y no 'na referim als padrins de fons) ó algún filósot ayman de la doctrina de mansuetat de Cristo—que com hi ha mont de bona trassa pera escarnir-la—tracta de probar si las nostras fals estan ben esmolades, troguinse las caretas, hipócritas!, si son honrats que 'na donguin la cara, d' altre modo sols ab lo despreci 'is podém pagar.

La péssima costum d' anar los carruatges corrent casi escapats per l'interior de la població, per poch no causá ans d' ahir una sensible desgracia.

Serian las deu de la nit poch més ó menos, que un senyor atravessaba la plassa de Catalunya desde l' arrabal del Teatre á la de Santa Anna, quan de sobre 's presentá una tartana á tot corrent procedent del carrer del Roser. Lo referit individu, pera apartarse d' ella, mirá la direcció que prenía, mes de moment no pogué precisar-la perque 'l cavall volía pendre la del arrabal de Santa Anna y'l tartaner, ab la brida, lo dirigia vers lo carrer dels Singlers y, ab aquesta indecisió, promogué la del referit vehí que no sabent quin partit pendre, se vegé ab la tartana casi demunt, lo que 's diu á crema roba, per lo motiu de que l' auriga, vencent al animal, lo dirigí cap al carrer dels Singlers, causant ab l' indicat perill un espant de consideració el tranzeunt, que de moment res pogué dir al guía de la tartana, qui 's mereixia una grave repulsa no pera haver conseguit véncer á la cavallería que guíava sino pera fer-la corre en siti com aquell ahont hi desembocan varias vías públicas.

No cessarém may de repetir que es un abús massa tolerat lo corre á brida batuda los carruatges per l' interior de la ciutat, y molt més dirigits ó governats per personas que no 'n saben lo suficient.

Lo moviment del port de Tarragona de dimecres no dona cap entrada ni sortida de barcos. Per la nit d' aquest dia solzament hi quedava fondejat un vapor danés.

Lo Mas d' En Bosch celebrá ans d' ahir sa festa major.

Lo zelós rector d' aquella parroquia rural Mossen Anton Molons, s' esmerá en donarli tota la importancia que li fou possible. Lo dia de la festa celebrá l' ofici diví ab tota solemnitat, pronunciant lo sermó en obsequi de Madona Nostra Senyora, patrona de dita parroquia, lo nostre convehi lo prébers Mossen Pau Marcoa qui s' esmerá en enalsar la gloria de la Santa Verge ab conceptes y citas elocuentes fetas ab maestría per lo jove orador deixant satisfet al auditori que per complet omplia l' antich temple, estant format en sa gran majoria de reussenchs que 's trobavan escampats per las masias y estancias vehinas. Amenisá lo sant sacrifici la cópia de Rindoms fentho com ho acostuma en las solemnitats de dit poble vehí. A la tarde á las quatre, lo campana, orgullosa en sa espadanya, cridá als faeis ab sa veu de bronze á la dicció del rosari de Maria Santíssima, acte que també 's celebrá molt concurrent.

L' aspecte que presentava la plassa que en aquell poblat hi ha entre la masia y la iglesia, produhia un efecte inusitat puig tanta aglomeració de gent sols 's hi observa en diadas com la de que 'ns en ocupém. En sa gran majoria eran de Reus, ja propietaris d' alguns dels masos d' aquellas rodalias, ja banyistas que habitan en las csas de camp immediatas á las platjas de Barenys y Vilafortuny ó acampan en los frondosos «Garrofers de la Formigueta». Alguns vehins de Vinyols, Rindoms y Cambrils, donaven també fé de vida en aquell siti. Un estol de carruatges escampats per aquellas avingudas, semblant un vol de coloms posats en aquell siti pera participar de la festa, donavan un aspecte original al Mas d' En Bosch y poch vist per los que habitualment habitém en grans poblacions y que trobantse alií, per la concurrencia de tant bon número de compatriotas, considerats en aquells moments com los amichs mes íntims, feya tot bategar lo cor d' alégria y satisfacció á tots contribuhintli los masovers de la finca que s' esmeraren en obsequiar als visitants, aixís com lo rector que estava enorgullit de veure que tanta gent acudia á la festa major de la que ell n' era 'l principal autor y actor cumplint aixís un precepte que li dona son sagrat ministeri.

Aixís se celebrá la típica festa major del Mas d' En Bosch.

Foren en bon número los cassadors d' aquesta ciutat que ahir ab motiu d' haverse aixecat la veda, sortiren á fora, buscant en lo camp la recompensa de la llarga obstinencia.

Heus aquí 'ls noms dels deixebles del Colégi de Sant Pere Apóstol de 1.ª y 2.ª ensenyansa y Comers d' aquesta ciutat, que han guanyat premis y mencions en las oposicions darrerament verificadas:

Premi de Filosofia, D. Francisco de A. Olives Simó.—Premi de Historia Natural, D. Francisco de A. Olives Simó.—Premi de Agricultura, D. Joseph M.ª Sastre Piqué.—Premi de Retórica y Poética, don Joseph Civit Caballero.—Premi de francés, primer curs, D. Joseph Sans Ferrer.—Premi de Historia, primer curs, D. Joseph M.ª Gich Pi.—Menció de Filosofia, D. Joseph M.ª Sastre Piqué.—Menció de Geometría y Trigonometría, D. Joseph Sans Ferrer.—Menció de francés, primer curs, D. Enrich Macip Sas.—Menció d' Historia Universal, D. Jaume Foraster Aldomá.—Menció de Matemáticas, segon curs, D. Lluís March Barenys.—Menció de Llatí y Castella, primer curs, D. Joan Sas Secall.—Menció de Matemáticas, primer curs, D. Joseph Salat Forés.

Alumnos que han obtingut lo grau de Batziller: D. Francisco de A. Olives Simó, D. Joseph M.ª Sastre Piqué, D. Marcelo Ibáñez Aulesa, D. Joan Malet Costas, D. Nicolau Mestres Domingo, D. Joseph M.ª Piqué Piqué, D. Gabriel Domenech Masdeu.

Premi extraordinari en las oposicions de Batziller: D. Francisco de A. Olives Simó.

Aquesta nit l' Excm. Ajuntament celebrará la sessió de segona convocatória corresponent á la present setmana.

S' han declarat bruts ab motiu de l' aparició de la peste bubónica, las procedencias de Trebasosida, y sospitosas las del resto de la Turquia asiática.

Lo recandat en lo dia de ahir en la Administració de consums per diferentes especies puja á la cantitat de 1002'55 pessetas.

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda para tots y assegura als malalts la tan anhelada salut.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilítich COSTANZI**

Secció oficial

Registre civil

deis dias 14 y 15 de Agost de 1900

Naciments

Emilia Guinart Garcia de Joseph y Emilia.—Pere Hortonedá Vergés de Pere y Rosa.—Josepha Tribó Agramunt de Joseph y Josepha.

Matrimonis

Joseph Canellas ab Teresa Salas.—Agustí Ral ab Antonia Padret.—Joan Aguiló ab María Cabré.—Francisch Domenech ab Antonia Ribé.

Defuncions

Teresa Barberá Escarsallé 80 anys, Jesús 9.—Anton Monseny Baiget 57 anys, Manicomí.—María Durán Domenech 63 anys S. Elias 11.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Joaquím.
Sant de demá.—Santa Elena.

Secció comercial

J. Marsans Roí

Representant, **Joaquím Sociats**

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	72'75	Adunas	50'20
Amortisable 5 0/0	92'25	Norts	50'20
Colonial	116'	Alicants	75'35
Cubas 1886	86'	Orenses	24'05
Cubas 1890	72'	Obs. 6 Fransas	94'75
Filipinas		Id. 3 0/0	id. 52'62
Exterior París	72'	Id. Almansa 3 0/0	
París	29'	GIROS	
		Londres	32'45

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'75	Cubas del 86	86'
Colonial	116'	Cubas del 90	71'93
Orenses	24'05	Amortisable	92'30
Norts	50'25	Ob. 5 p ^o Almansa	
Alicants	75'35	Id. 3 p ^o Fransas	52'62
Filipinas			
PARIS		MADRID	
Exterior	71'90	Interior	72'75
París	29'	GIROS	
		Londres	32'45

Anuncis particulars

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciencias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curs preparatori pera l' exámen d' ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batzillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especiales pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s' obrirá la matricola pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totas á cárrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colégi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y 'l tracte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.

S' admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

LLIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 1 tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elias.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en l' Imprempta d' aquest diari.

AVIS

La Camisería de **JOSEPH MARTORELL**, s' ha trasladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys. Especialtat en la mida

Telégramas

Madrid 16.

Un despatx oficial de Sant Sebastian, diu que avuy á las 9'35 del matí, ab mar plana y bon temps los Reys; la Princesa y las Infantas, s' han embarcat en lo «Girelda» que ha sortit ab rumbo directe á Bilbao.

Ab los Reys s' han embarcat los senyors Silvea y Dato, Aquet retornará á Madrid lo diumenge que ve. París, 16.

Lo «Daily Express» ha rebut un telegrama de Shanghai, fetxat hair, dient que 'l rumor que corria per aquella ciutat de que las tropas aliadas havian arribat lo dilluns á Pekín, ha sigut confirmat per las noticias oficials xinas, pero que faltan de lo ocorregut.

—Telegrafia d' Odessa que 'l departament de Guerra, ha ordenat una expedició per mar y terra composta de 400,000 homes com á mínimum, cap á la frontera rassa-xina.

—De Sant Petersburg telegrafia que 'l tinent Echapot, que está encarregat de posar minas submarines á l' entrada dels ports de las plassas ocupadas pels russos á Xina, s' ha apoderat d' un cassatorpeders xino entre Takou y Perthartur.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

PASTILLAS # FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis; tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

Ne pocs envejoses sufreixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públic de totes nacions los Re-meys Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos efects crónichs de més de 20 anys.

Dits medicaments són d' efecte tan marvellós pera 'ls estre-nyiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evi-tant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será rá-dicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar.

Inmillorable pera las úlceras y fluis blanc de las donas, arenillas y catarros de la ve-giga, escosores uretrales, cálculs, retencions d' orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que sia hereditaria. Pera la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d' una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l' únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament an contrarrestar los efectos de fals sustancies, tan desastrosos pera la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fòcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incrédols se 'ls ha admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l' inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.

Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos pera quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Pera provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totes las Far-macias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona

Sífilis

Curacio absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Pera més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al admi-nistrador Sr. Rumiá.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, deguda-ment aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 1 de Juliol de 1890.

SORTIDAS DE REUS			SORTIDAS DE SALOU		
A las	4'10	matí	A las	4'56	matí
»	5'45	»	»	6'30	»
»	7'20	»	»	7'21	»
»	8'09	»	»	8'10	»
»	9'00	»	»	10'01	»
»	10'48	»	»	10'49	»
A las	12'35	tarde	A las	2'33	tarde
»	3'12	»	»	3'15	»
»	3'56	»	»	3'57	»
»	4'38	»	»	4'39	»
»	5'20	»	»	5'21	»
»	6'02	»	»	6'03	»
»	6'44	»	A las	7'25	nit
»	7'24	»	»	8'15	»

Servey de trens combinats desde la Clo-sa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.

Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllás ab lo tranvia.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUÏSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA DE
SEGURS SOBRE LA VIDA
Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDAD A L' ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats.—Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipòdit exigit per las Lley-fiscals vigents com garantía pera sos assegurats á Espanya.—Oficina pera Cata-lunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.—A Reus dirigir-se á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplossions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina pera Catalunya, Plassa de Catalunya 9, acera de la Ronda de la Universitat, Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», diari de Catalunya; «L' Art del Pagés», quinzinari; «Lo Teatro Regional», setmanari; «Lo Teato Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«Lo Veu del Ampurdá», setmanari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olotís», setmanari, y «Sanch Novas», de Olot.—«Lo Geronés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari, de Granollers.—«Lo Vendrellench», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Ta-ragona», setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—«La Revista Gallega», setmanari de Coruña (Galicia).—«Euskalduna», setma-nari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», de Alcañiz y «El Compromiso» de Caspe (Aragó).

ALTAS

Y BAIIXAS

per la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.